

Duurzaam onderhoud: wat is er nodig?

Drie visies uit de markt

Het thema van deze winterspecial van Greenkeeper is voor het derde achtereenvolgende jaar duurzaamheid. Maar hoe kijken de mensen in de markt daar nu tegenaan. Een ballonvaart georganiseerd door Olmix en Vos Capelle op 19 oktober bleek een goede gelegenheid om een aantal mensen uit de markt te bevragen over het thema duurzaamheid.

Auteur: Hein van Iersel

Arné Vingerhoets, Prise d'Eau Golf Tilburg

“Om duurzaam onderhoud te doen slagen, is het zeer belangrijk dat er van tevoren wordt bekeken met wat voor soort golfbaan je te maken hebt en welke richting je ermee op wilt. Of een baan een verenigingsbaan of een commerciële baan is, speelt daarbij natuurlijk ook een rol. Als jij je van andere banen onderscheiden wil, zul je het onderhoud daarop moeten afstellen. De problemen die zich op een baan voordoen, moet je proberen te verhelpen. Dat kan op een goedkope, snelle manier. Maar je kunt het probleem ook grondig bekijken en overleggen met externe deskundigen over hoe je het probleem kunt oplossen. Natte plekken op de baan kun je bijvoorbeeld tijdelijk verhelpen door te beluchten, wat een goedkope oplossing is. Maar je kunt ook eerst uitgebreid bekijken wat nu eigenlijk het probleem is. Onderzoek grondig waarom het op bepaalde plaatsen nat is, en zoek daarbij een passende oplossing. Daarvoor moet je wellicht een externe partij inschakelen om de oplossing te implementeren, wat natuurlijk duurder is dan zelf doen. Het belangrijkste waarmee je rekening

Arne Vingerhoets

moet houden bij het onderhouden van een golfbaan is dat je goed nadenkt over wat je wil gaan doen en dat het ook het gewenste resultaat oplevert. Dat is in mijn ogen duurzaam onderhoud.”

Maurice Evers, Olmix

“De term ‘duurzaam onderhoud’ wordt de

laatste jaren veel gebruikt. Golfarchitecten, aannemers, eigenaren van golfbanen, gemeenten, producenten van onderhoudsproducten hebben het allemaal over duurzaam onderhoud. Daarmee creëren zij een maatschappelijk draagvlak om ruimte te mogen gebruiken voor sport en recreatie. De invulling die aan deze term gegeven wordt door diverse partijen is echter verschillend

Maurice Evers

en daarmee samenhangend de termijn waarop je van duurzaam onderhoud kunt spreken. Een architect kijkt vooral naar de inpasbaarheid in de omgeving. Daarbij hoort hij oog te hebben voor besparing en hergebruik van grondstoffen. Dat geldt in iets mindere mate ook voor aannemers. Aannemers en architecten hebben gemeen dat ze rekening houden met de multifunctionaliteit van de baan. Duurzaam betekent bij hen vooral lang meegaand. Gemeenten en waterschappen bekijken het onderhoud vooral vanuit milieuoogpunt. Beperking van verliezen aan nutriënten en het verantwoord omgaan met water is de focus. Duurzaam onderhoud kan meteen effect geven, meetbaar in drains en gebruik van irrigatiewater. Het eigenlijk beoogde milieurendement is echter pas op een langere termijn meetbaar. Producenten van onderhoudsproducten spelen in op zowel milieudoelen, alsook ook op een toenemend gebruik. De kwaliteit staat voorop. Meststoffen en het omgaan daarmee kan een nadrukkelijk duurzaam karakter hebben. Uitspoeling van nutriënten kan sterk worden verminderd bij het frequent toedienen van traditionele meststoffen in kleine porties of het slechts een paar keer toedienen van meststoffen met een langer werkend karakter. Daarnaast worden er grondverbeteringsproducten aangeboden. Daardoor wordt het bufferend vermogen van de grond voor nutriënten en water vergroot. Dergelijke producten inzetten bij onderhoud zal zijn effect pas na enkele jaren in volle omvang tonen. Het draagt sterk bij aan een duurzaam onderhoud, maar niet op de korte

termijn. Duurzaam kan dus wel degelijk op de korte termijn, maar de grote effecten zullen pas op langere termijn zichtbaar zijn. Het is ironisch dat bij aanleg alle genoemde partijen duurzaamheid hoog in het vaandel hebben staan. Daaraan hangt dan echter vaak nog geen prijskaartje, wat het gemakkelijk maakt. Partijen moeten daarom bereid hun visie op duurzaamheid op lange termijn te plaatsen. Bij onderhoud is deze visie vaak nog wel aanwezig, maar zijn de budgetten jaar- of zelfs seizoen gerelateerd. Het is daarom niet zozeer de visie, maar meer het budget dat knelend is voor duurzaam onderhoud. Daar zullen we ons op moeten richten.”

Jos Theunissen, Golfbaan De Golfhorst, Horst-America

“Als hoofdgreenkeeper en ex-vertegenwoordiger in tuin- en parkmachines ben ik al op vele plaatsen geweest, zowel op golfbanen, bij gemeentes, bij aannemers, bij hoveniers en bij sportveldbeheerders. Ik heb zo veel verschillende onderhoudsmethoden gezien; vooral methoden hoe het niet moet, maar ook methoden hoe (duurzaam) onderhoud perfect kan slagen. Ik denk dat er voor eenieder een andere manier is om duurzaam onderhoud te garanderen. Volgens mij heb je -om duurzaam onderhoud te laten slagen- de volgende ingrediënten nodig: een heel goed uitgewerkt onderhoudsplan dat aansluit op je beheersplan. Anders heeft het natuurlijk nog geen nut. De uitvoering van het onderhoudsplan en degene die daarvoor verantwoordelijk is, moet

echter wel op één lijn zitten met degene die het beheersplan heeft gemaakt. Kijk ook verder dan je neus lang is wanneer je ergens mee bezig bent en probeer de situatie in te schatten over een x-aantal jaar. Denk vooruit! Daarbij komt natuurlijk een passend machinepark en materieelbeheer, met op termijn vervanging van materieel en machines. Houd daarbij rekening met afschrijving en kosten per draaiuur. Vaak worden daarin al vanaf het begin fouten gemaakt, met ‘bezuinigingen’ als achterliggende gedachte. Het is zaak de juiste machine of het juiste gereedschap te kiezen om de klus te klaren. Daarbij geldt vaak: goedkoop is duurkoop! Behalve goede machines tegen een goede prijs heb je ook zeer gemotiveerd en geschoold personeel nodig. Anders weet het niet precies wat het doet. Als verantwoordelijke moet je bovendien weten wat er leeft onder je medewerkers. Zijn ze tevreden? Hebben ze voldoende mogelijkheden om zich te ontwikkelen en kunnen ze hun taken aan? Daarop kun je jouw aansturing baseren. Daarbij komt nog dat je de financiën of het budget moet kunnen beheren, zowel positief als negatief. Houd inzicht en maak hierbij onderscheid tussen kosten op korte en lange(re) termijn. Als je deze punten goed in ogenschouw neemt en in goed overleg met de personen die erover gaan implementeert, ben ik ervan overtuigd dat duurzaam onderhoud gegarandeerd is.”

Jos Theunissen